

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vzhodno vprašanje.

(Konec.)

IV. Lastna moč teh dežel ne zadostuje proti turški sili. Rumuni ne marajo za boj, ker pridobiti imajo iz njega malo ali pa nič. Vsi Rumuni, kar jih je v Turčiji, samostalni so uže od leta 1856, tako da jim ne gré za oslobodenje bratov. Zato se tudi lani niso udeležili srbskega boja.

Tudi Bugari ne štejejo dosti pri tem boju. Predolgo so bili potlačeni, popolnoma brez lastne uprave, med tem ko so Srbi imeli končali svoje „despote“ in spomin s avne zgodovine. Zgubili so Bugari precej lastnosti, ki so potrebne za boj, zgubili so vso narodno organizacijo. Duh je stlačen, in zato se tudi nij spolnilo upanje Srbov, da bodo Bugari na kupe priskočili, ko se začne vojna proti Turkom. Malo, jako malo pomoči je prišlo od te strani.

Le Srbija in Černagora ste stopile na mejdan. Srbija, ki se je uže dolgo pripravljala za to vojno, in napela vse sile, — da zgodovina skorom ne najde primera takemu pogumu slabše države proti močnejši, tako junaškemu početju! Ali vse je bilo zastoj! Ko ne bi prihitelo toliko Rusov v pomoč, Srbi bi bili popolnoma zadušeni. V času hitrega streljanja ne stori več pogum čudežev, in sila, suha sila premaguje.

Črnagora pa je premajhena; še združiti nij mogla svoje vojske s Srbi! To se lahko razumeje; namreč črnogorska vojska se more boriti le v najbližnji okolici svoje dežele, in če pride Turek, deželo opustošit. Pri vsej hrabrosti tedaj Črnogorci nijso premagali nobene turške trdnjave, in posekali so sovražnika le tedaj, kedar jim je prišel preblizu.

Bosna je dala nekoliko hrabrih junakov

v ta boj — ali to ne zadostuje. Turki so ostali povsod gospodarji, niti tam, niti na Bugarskem nijso pridobili Srbi in Črnogorci zdatnega in stalnega vspeha.

Treba pa je, preiskati lastno moč teh dežel še iz drugega stališča. Kolika pa je moč dežel v znanosti, v obrtniji, in v vsem tem, kar je treba za človeški napredek? Kolika pa je moč postave, koliko cest in železnic pa so kos narediti? Ali se more pričakovati dostojno človeško življenje, ako prepustimo te dežele svoji lastni moči?

Tukaj očitno rečem, da se bojim nekoliko, naprej pisati — ker vi, čestiti gospod urednik, in vaši čestiti čitatelji ne boste zadovoljni z menoj. Ali naj uže bode, kakor hoče, izrečem, da ne.

Za dobre šole je treba najpred izobraženih učiteljev in profesorjev, učiteljev prav mnogo; take gospode je treba primerno plačevati.

Za dobro gospodarstvo je treba najpred pridnosti, zmernosti pri uživanju, domačih obrtnikov in fabrikantov, kjer se vadijo novinci itd.

Za vojno je treba tudi neprenehane napredka v orožji po dragih skušnjah — ne pa — da se za mali denar kupijo puške, ki je prodajo več države kot nerabljive, kakor so Srbi oborožili svojo armado.

Za vsakovrstni napredek je treba dobrih cest in dragih železnic, in k temu je treba dosti kapitala; treba je potem dosti naučenih inženjerjev, mašinstov itd., da to vse teče, kakor je treba.

Zdi se mi, da vseh teh pripomočkov k napredku nij dosta v lastnih mejah vseh navedenih dežel. Ali — če uže hočete, da bolj prijazno izrečem svojo sodbo —, lastne moči teh dežel zadostujejo le za jako počasen

napredek, ne pa za hitrejšega, kakor bi bil jim potreben.

Kar pa najbolj pogrešam, je moč postave: Dobro vem, da je dvojna ta moč. Vlada namreč, vladni uradniki in sodniki morajo postaviti, sploh pravico, ravno tako spoštovati, kakor drugi državniki; in če ne najde pravica svojega posluha. Kadar imate postava in pravica moč nad vlado, imate jo tudi nad državniki. Tega pa nij nikjer v omenjenih deželah. Doživeli smo, da so Srbi jednega kneza spodili, drugega umorili; ravno tako tudi smrt po sili na črnogorskem prestolu. Take prekucije jasno pričajo, da se je ljudstvo vstavilo pravu, morda, ker je vlada bila krivična, ali ker je preveč takih ljudij, ki se pipajo za javno moč iz sebičnih namenov. Ali kaj se je vam zdelo, ko ste čitali, da so srbski vojaki često zapustili vojsko, pa na nekoliko dni domov šli, kadar se jim je zdelo potrebno? Ali če so ugovarjali častniku proti očitnemu ukazu in rekli, naj sam gre tja, kamor jih je pošiljal? To je gotovo vse preveč „po domače“ — nijsem se potem čudil strogosti ruskih častnikov, ki so služili v srbski armadi.

Kar se tiče poslednjič števila vojakov, znano je, da so jih Srbi postavili na noge toliko, da se je svet začudil razmeri tega števila k številu prebivalstva. Ali tudi tam se je skazalo, da nij mogoče preko prirojeno moč stopiti. Velika večina srbskih vojakov je zapustila doma ženo in deco; in taki vojak ne more nikakor jednak biti neoženjenemu. Skrb za rod mu je bližja, nego skrb za narod. Nasproti pa ravno Turk ne pozna toliko skrbi za rod. Turk svojo ženo kupi in prodaja — vera mohamedanska mu obeta najlepše žene na unem svetu, ako pade v boji proti nevernikom. Tako se zgodi, da ravno

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Petindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Nekaj tednov po Cooperjevi smrti je neko nedeljo popoldne držala Jerica v roki odprt list, katerega mnogobrojni poštni biljegi na zavitku so pričali, odkod je došel. Prinesli so ga bili ta dan in gospa Sullivanova, v postelji ležeča, ga je dala uže tretjkrat čitati. Bliščeče nade, o katerih je sin govoril, in vsele besede, s katerimi je list pisal, kajti nič še nij vedel o temnem oblaku, ki se je nabiral nad njegovo glavo, so bile tako očitno navskriž z njenimi lastnimi mislimi, da je z zaprtimi očmi in nenavadno žalostna na postelji ležala; ko pa je Jerica prečitala ono mesto,

v katerem je Viljem govoril o radosti, da bi zopet objel ljubo mamko, po katerej se toliko želi, in potem pogledala skumrani život in obledela lica te matere, čutila je nepopisljivo bolelost v svojem srci. Kmalu se je pokazalo, da je doktor Jeremija vedel, zakaj se je bal za njeno življenje. Skrb in žalost za bolnega očeta in njegova smrt so pomnožile njeno bolezen in njeni dnevi so se kaj nagloma iztekali.

Ali je to slutila ali ne, Jerica nij mogla poizvedeti. Nikdar nij o tem govorila in nikakor ne omenila svojega prepričanja, da bode morala kmalu umreti. Jerica pogledavši nje milo in mirno lice, bi bila skoro rada verovala, da se še vara sama sebe in upa, da bode ozdravela.

A vsi dvomi v tej zadevi so kmalu izginili. Ko se je enkrat bila za malo časa globoko zamislila ali pa je bolj molila, odprla je oči, ozrla se na mlado svojo družico, ter je

rekla mirno a določno: „Jerica, jaz Viljema ne bodem več videla.“

Jerica nij ničesa odgovorila.

„Rada bi mu pisala in mu povedala“, nadaljevala je, „ali temveč, če hočeš ti za me pisati, kot si uže često storila, povedala bi ti, kaj mu imaš pisati. Čutim, da ne smem več izgubiti dosta časa, ker mi nagloma zmirom slabše prihaja, in morebiti ne bodem več dolgo mogla tega storiti. Prepuščam tebi dete drago! da mu sporočiš, ko bode vse minolo. A ti si uže toliko žalostnih dolžnost morala izpolniti, zato ti hočem stvar nekoliko olajšati in mu nekoliko omeniti, da naj bode pripravljen na žalostna poročila. Ali češ začeti pisati?“

„Gotovo da, tetka! če vam se to najboljše zdi.“

„Kaj pa da, Jerica draga! Kar si mu zadnjič pisala, bilo je po večem le o boleznih

najhujša slabost turške države, namreč pomanjkanje pravega zakona, ob času vojske še pomnožuje turško moč.

V. Premislimo, ali je bila lani ugodnost časa za boj, ali je sedaj? Nikakor ne. Vse evropske države živijo v miru, tedaj imajo proste roke, svojo silo obrniti, kamor se jim zdi koristno.

Leta 1870. in 1871. je bila velika vojska mej Nemci in Francozi. Rusija je porabila priložnost in odpravila najbolj težavne pogoje iz pogodbe miru od leta 1856. Več doseči se pa še takrat nij upala ali nij mogla. Leta 1859 ali 1866 se Avstrija ne bi lahko vstavila vojski Rusov proti Turkom, ali priložnost se nij porabila. Zakaj ne — to se morda ugane, če premislimo, da Rusija vendar dobro vé, da ne more stalno vladati v deželah spodnje Donave, da leta 1859 nijso se bile še zacelile rane iz leta 1855, in da leta 1866 ste še Francoska in Anglija bili zaveznici Turkov.

Ali to še vse nič nij proti neugodnosti današnjih razmer, kakor sem je gori popisal.

Komično se mora zdeti čitatelju nemških časnikov, ako denes psujejo Rusa, češ, da je kriv Srbskemu boju, in da je Srbe na nevredni način zapustil, sutra pa mu žugajo, ako začne sam boj proti Turku. Popolnem pozabijo zgodovino tega boja. Hercegovci in Bošnjaki so vstali, ker se jim je zdelo neprenosljivo ostati pod turško vlado. Ob času skrajne sile priskočila je Srbija rešit siromake, kolikor se je še dalo rešiti.

Ravno tako je priskočila Rusija pri najhujši sili, da Srbi nijso poginili. Prava vojska se nij dala napovedati, ali Rusi so poslali itak toliko vojakov in postavili so na noge veliko armado v ta namen, da so rešili Srbe.

Ta namen se je tudi dosegel, in sedaj Rusija še vedno rožlja z meči in kanoni, da bi dosegla še nekoliko polajšav za Bugare, Bošnjake in Hercegovce. Ali ne verjamem, da bode boj začela zavoljo tega. Odkar so Srbi sklenoli mir, zdi se mi gotovo, da ne bode vojske mej Rusi in Turki. To je zgodba, ki govori prejasno, kot da bi človek še maral za diplomatske note.

VI. Dovolite mi tedaj, še nekoliko sklopiti iz vsega tega, kar sem navedel:

a) Avstrija ino le Avstrija je kos vzhodnemu vprašanju; ona more rešiti južne Slovane do Balkana, ona tudi ima znanstveno izobražene državnike jednake krvi, ki bodo

pravo kulturo razširili noter do črnega morja i do Balkana; ona še premore tudi toliko kapitala, kolikor ga je treba za velika dela v teh deželah.

b) Avstrija vendar ne more se lotiti tega dela, ako nij v ozki zvezi z Rusijo, ker brez njenega privoljenja je preslaba za vse to, ruska moč je večja, nego naša.

Rekel bi, da največja težava je pri tem, sprijazniti Avstrijo in Rusijo. Pri tem na strani pustim vso prazno slamo, ki se mlati zavolj razlike „svobodne“ in „despotične“ države — na strani pustim celo Madjare in sedanji sistem. Težava je še večja. Namreč omenil sem uže, da Avstrija ne more dovoliti Rusom prav nič pri spodnjem Dunavu — ne more n. pr. zadovoljna biti s Bosno in Hercegovino. Gotovo pa je, da Rusija po svoji sili, po svojih velikih žrtvah za turške kristijane sploh, in zlasti po svojem geografičnem sosedstvu — nikakor ne more oditi s prazno roko od tega posla.

Kaj pa imamo Rusiji dati? Odgovoriti ne morem; zgodovina mora dati priložnost. Morebiti pride priložnost, kadar pride napovedan boj mej Nemci in Rusi? Morebiti je bila priložnost leta 1855, zvezo narediti s Rusi in osvojiti si te dežele? Kar je bilo, lahko se zgodi drugokrat.

c) Razun Avstrije in Rusije pa nema nikdo nič opraviti pri tem delu. Zlasti Nemci ne, akoravno postavljajo svoje kraljeviče za kneze tam doli; še manje pa Francozi in Angleži, kadar ste se sporazumele Avstrija in Rusija. Konec je vzhodnemu vprašanju.

d) Ako še premislimo nasledke takega rešenja na jugu in vzhodu, želeli si ga moremo v vsakem obziru, ne le kot Avstrijani, nego tudi kot Slovani. S tem bi bil konec magjarski hegemoniji v našem cesarstvu in tudi naši Nemci bi pridržali le vpliv znanosti in pridnosti, ne pa umetno pripravljene preveliki politični vpliv. Zato, ravno zato Madjari nočejo Bosne in Hercegovine, akoravno silijo kralja v prisegi pri ovenčanju s krono sv. Štepana obljubiti, da bode spravil te dežele zopet pod to krono, če jih more nazaj dobiti. Za to se tudi naši Nemci branijo razširjanju cesarstva. Ona stranka pri nas, ki je voljna bila, na škodo državne moči s Magjari deliti oblast —

ona stranka tudi ne želi večjega državnega obsega na škodo svoje oblasti.

Ali, hvala Bogu! politični nameni neke stranke nijso jedino geslo, ki vodi našo državo na vse veke. Nazori narodnega gospodarstva so še močnejši, in ti nazori morajo danes — sutra Avstrijo voditi v boj za rešenje vzhodnega vprašanja.

Pitajmo naše nemške fabrikante i trgovce v času sedanje hude sile, v času pomanjkanja vsega večjega dela, revščine na Dunaji, kjer delavci še kruha ne morejo zaslužiti; pitajmo je: Ali ne bi bilo dosti dela, če bi Avstrija imela saj Bosno in Hercegovino? Ali ne bi bilo treba dosti pridelkov iz železa in lesa, iz stekla in volne, če hočemo tam kultivirati? Gotovo bi bilo na mah vse živo; fabrike ne bi mogle dosti hitro delati — delavcev bi še zmanjkalo, ker dosti bi jih treba bilo tje poslati. Kapital pa, ki ga je treba za velika dela tamkaj, nikakor ne bode izgubljen, prinašal bode več, nego navadne obresti. Naš kapital bode porabljen tudi bolje, nego se je porabil od leta 1873 na vsakovrstne papirje, rabil se bode koristno. Našim inženirjem ne bo treba za pečjo čepeti, in državi ne bo treba denarja trositi za dela, katerih se loti le zavolj stradanja delavcev.

Takrat se bode tudi zopet dokazalo, kar premoremo Slovenci; naša inteligencija bode našla važne posle, pa ne prosila za službico, nego za službo. Naši uradniki in učenjaki se ne bodo prestavili med Nemce, nego vlada bode jih znala ondi bolje rabiti.

Upajmo, da tudi južnim Slovanom bodemo prav mnogo koristili, da jih bodemo rešili ne le turškega jarma, nego tudi jarma nevednosti, da jim prenesemo luč znanja in umetnosti, kolikor je nam zasijala. To bode vredno delo za nas in za vso Avstrijo; Bog daj, da bi se ga lotili prav kmalu!

Dr. Janko Serbec.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. marca.

Državni zbor se je razšel na velikonočne praznike.

Po deželah se delajo priprave za sesijo **deželnih zborov**, ki se počno takoj po veliki noči in sicer 5. aprila, samo bukovinski 11., češki in tirolski 9. aprila. Gališki in dalmatinski pa nijsta sklicana.

in smrti mojega očeta; in ničesar nijsi omenila, kar bi ga zarad mene vznemirjalo, kaj ne?"

„Ne najmanjše stvarice ne.“

„Po takem je zadnji čas, da opozorive mladeniča! Doktor Jeremiji nij treba povedati mi, da umiram.“

„Kaj je vam to rekel?“ vprašala je Jerica, gredé k pisalnemu stolu in pripravljaje črnilo, pero in papir za list.

„Ne, draga Jerica, bil je premoder za to; a jaz sem mu to povedala in nij mi oporekal. Kaj ne, tudi ti si to vedela uže nekoliko časa?“ vprašala je srpo pogledavši Jerici v lice; ta je bila namreč vrnila se k postelji in sedeča na njenem robu pripognila se je čez bolnico ter jej je lase s čela gladila.

„Uže nekaj tednov“, odgovorila je Jerica bolnici blede čelo poljubivši.

„Zakaj mi pa nijsi povedala tega?“

„Draga tetka! zakaj bi pa to storila?“ odvrnila je Jerica toliko ginjena, da se jej je glas tresel. „Vedela sem, da gospod vas nij

mogel poklicati k sebi, ko vaša svetilnica še nij bila olikana in je še gorela.“

„Slabo brli, le slabo!“ rekla je ponižna kristijana.

„Čegava svetilnica pa gori svetlo,“ odvrnila je Jerica, „če vaša le temno brli? Ali nijste bili uže leta in leta živ izgled pobožnosti in potrpežljivosti? Razen Emilije, tetka draga! ne poznam nikogar, ki se bi mi zdel bolj pripravljen za nebesa.“

„O ne, draga Jerica! grešna stvar sem, polna slabosti. Kolikor zelo se želim k zveličarju, vendar mi posvetno srce navdaja prazno hrepenenje, da bi še enkrat videla svojega otroka. In med vse nebeške sanje se mota tarnanje, da mi je odrešen edini blagor, za katerega sem najbolj prosila na zemlji.“

„O, tetka!“ vskliknila je Jerica, „mi smo ljudje!“ Dokler nij umrjoče telo preoblečeno z neumrjočnostjo, kako bi nehali, da ne bi mislili na Viljema in v tej uri tuge in nadloge ne želeli ga imeti poleg sebe? Kar je

tako naravno, ne more biti pregrešno!“ — „Tega ne vem, Jerica. Morebiti res nij pregrešno, nadejam se, da ne bode pred ločitvijo iz tega sveta navdajal duh popolne udanosti, ki vtiši prilično memranje maternega srca. Dragá moja, čitaj mi glasno nekoliko tolažilnih besed. Zdi se mi, da blago knjigo vselej odpreš na istem mestu, čegar besed sem najbolj potrebna. Zares pregrešno je od mene, draga Jerica, da se le količkaj pritožim, ker uživam ljubezen in postrežbo devojke, ki mi je draga kot lastna hči.“

Jerica je vzela sveto pismo v roke in odprla evangelijskega svetega Marka; uprlo se je nje oko v povest o smrtnih bolečinah našega izveličarja v vrtu Getsemanskem. Prav je mislila, da srcu gospe Sullivanove nij nič primernejše, nego ginljiva povest o boji človeške slabosti našega gospoda božjega. Zdelo se jej je, da bi nič njenega duha bolj ne utolažilo in jo bolj spravilo z uporno njeno človeško naravo, kot očitni razpor med človeško

Na **Tirolskem** so zmagali predvčerajšnjem v kmetskih volilnih okrajih povsod konservativci ali federalisti. Torej razpust deželnega zbora nij nič pomagal ustavovercem.

Vnanje države.

Ignatiev se je vrnil v Pariz. Do sedaj protokol še nij podpisan. Anglija terja da bi Rusija prej obljubila demobilizirati ali svojo vojsko odpravila od turške meje. Tega pa Rusija neče obljubiti, ampak pravi, da to lahko sama stori potem ko bode protokol podpisan. Rusija neče prej vojske razpustiti predno jo razpusti Turčija. Ta je pa ne more, ko bi jo tudi rada, zato se vendar-le — bližamo vojski neizogibno.

Črnogorski knez je hotel svojo deželo, ki meri 80 kvadratnih milj, povečati za 42 kv. m. Turki mu ponujajo pa le 8 kv. milj na hercegovinske meji z velikimi pašniki. Zdaj se bode najbrž še 14 dni mirovalo. Senat črnogorski je za vojno.

Iz **Serajeva** se poroča, da so srbski agenti vodji bosenskih vstašev dali 8000 pušk. Vodje vstašev se baje pričakujejo v Cetinje, ker bodo bajeda črnogorskega kneza za svojega glavnega velitelja izbrali.

Srbski „Istok“ priganja Rusijo na vojno. Govoreč o londonskem protokolu, pravi, da se Rusija s tem zadovolji in nazaj umakne, potem je njena politika najnespametnejša, njeni državniki bi bili potem najnezmogljivi. Zato „Istok“ veruje, da bode vojna, ker je za Rusijo potrebna.

Iz **Odese** veli telegram, da je utonila angleška parobrodna ladija „Lotus“, ki je vozila iz Amerike 70.000 pušk 15 milijonov patron in drugo vojno blago za Turčijo. Cel ta naklad je z ladijo vred utonil.

Nemški berlinski državni zbor je sklenil z 213 proti 142, da se potrdi sklep zveznega svetovlastva, po katerem bode nemško državno sodišče imelo svoj sedež v Leipzigu, a ne v Berlinu. — Torej nemški separatisti ali federalisti so v tem vprašanju zmagali, ne centralistični Bismarkovci.

Dopisi.

Iz Kranja 20. marca. [Izv. dop.] — Ako vam denes zopet pišem, nikari ne misliti, da storim to zavoljo kranjskih dopisov, katere je prinašal zadnje dni ljubljanski „Tagblatt.“ Človek le enkrat vrže kamen v lužo, in ako žabe potem še dalje regljajo v njej, pusti jih v miru. Kar je prinesel „Tagblatt,“ to smo vedeli že davno tu pri nas. Da odstavljene notar Sterger nema časa, in ne poklica (pred vsem pa tudi ne zmožnosti, kar je pozabil povedati) igrati kranjskega Herbsta, to vedo vsi vrabci po strehah. Več

in božjo naravo, katerega je mladenič Jezusov tako ginljivo popisal; zdelo se jej je, da je nič ne more toliko osrčiti kot izgled svetega sina božjega, ki je po trikratni molitvi, naj bi vsegamogočni oče od njega vzel ta kelh britkosti, ponižno vskliknil: „Ne moja, temveč tvoja volja naj se zgodi.“ Brez obotavljanja je čitala, na kar je najprej naletela, ter je radostna opazila, da so te besede mnogo vplivale. Nehavši je namreč opazila, da je gospa Sullivanova mirno in tiho na postelji ležala, njene ustne so pa blezo ponavljale ono molitev izveličarjevo. Ker je Jerica nij hotela motiti, molčala je o listu, katerega se je bila namenila Viljemu pisati, ter je popolnem tiho sedela; čez pol ure pa je zaspala gospa Sullivanova. Spavala je mirno in sladko, Jerica pa je radostno opazovala miroljubni in srečni izraz njenega obličja. Zatamnilo se je bilo, preden se je zbudila in Jerica, še zmerom v sobi sedeča, nij bila videti. Zganila se je blišavši imenovati svoje ime in ko je bila luč prižgala, približala se k postelji.

kot sedem dnij je premišljeval gospod Sterger in poklical je potem še gospoda Vuvermana na pomoč, pa ste si posvetovali modri glavi. Potem pa je gospod Vuverman — zbolél in gospod Sterger pisal mej svet, da je po dolgem premišljevanji prišel do spoznanja, da nij — Herbst.

Ali več besedij! Tu gre za princip, katerega branimo in če smo morda v zadnjem svojem dopisu ostro udarili mej te politične muhe in mušice, zgodilo se je, ker smo tim političnim živalicam dajali pomen, katerega nikakor ne zaslužijo. Politične nule — srečne le tedaj, kadar pri pivu sedijo — zabavljajo čez naše narodne principe le iz namena, da bi si vgladili pot do boljšega kruha. Govorilo se je, da smo hoteli braniti gospode profesorje kranjske gimnazije proti „Tagblattovim“ napadom. Gospode profesorje lahko brani gimnazijalski vodja, gospod Krop, ako jih hoče. Ali ker smo videli, kako so privrženci nemške stranke hoteli z učitelji denar si delati za prihodnje volitve — molčati nijmo smeli in ne hoteli.

Karakteristično pa je za te ljudi, kako so se gimnazijalskim učiteljem potem kakor razluteni psi obesili na pete, kako da so tulili in lajali o „ruskih idejah“ in drugih tacihi bedarijah (katere so ukradli iz predmestnih dunajskih listov), ter delali hrup, kakor da bi se bog ve kaj godilo na naši gimnaziji. Najbolj zaničljivo pri vsem tem je pa, da ti junaki lažejo, s zavestjo lažejo, če tudi predobro vedo, kake da so razmere na kranjski gimnaziji in da sleparije po njih po svetu raztrošene lahko nedolžnega zadejejo. Na gimnazijo se zaganjajo, dobro vedoči, da se jim tam nikdo v bran postavil ne bo, ker bi bil vsakdo uničen — ako bi to storil. Tu je zopet tista stara prikazen, da se hudobne in pa gorjansko butaste nature spuščajo le na istega, ki jim škodovati ne more, pred tistim pa, kateri šviga z bičem nad njimi, ližejo prah — nesramne kreature!

Končni rezultat vsega tega pa je v oči bodeča resnica, da naši nemškutarji nabolj sovražijo našo gimnazijo, da ta zavod izpodkopavajo na vse moči in da si pri tem poslužujejo najbolj umazanega pripomočka — laži. Laž so si zapisali na svojo zastavo, in ne more se reči, da bi zastava stranke ne vredna bila.

„O Jerica,“ rekla je gospa Sullivanova, „kako prijetno in lepo se mi je sanjalo. Vsedi se k meni, draga moja in povedala ti bodem te sanje. Ne bi bile živjše, ko bi bile gola resnica. Plavala sem, zdelo se mi je, nagloma skozi ozračje in nekaj časa dalje in dalje nad oblaki in bliščecimi zvezdami. Gibanje je bilo tako milo in prijetno, da se nijsem nikakor utrudila, čeravno sem potovala čez suho in mokro. Nazadnje sem zagledala pod soboj lepo mesto s cerkvami, zvoniki, spomeniki in veselimi ljudmi, ki so na vse strani hodili. Približavši se razločevala sem lahko mnogobrojne možke od žensk, in med njimi sem v gneči zagledala tudi Viljema. Sledila sem ga ter se kmalu prepričala, da je res bil Viljem sam. Zdel se mi je starši, nego onikrat, ko sve ga zadnjič videli, a vendar popolnem tak, kakoršnega sem si zmerom mislila po popisih, katere je nam o spremembah svoje postave pošiljal. Sledila sem mu po raznih ulicah; nazadnje se je obrnil v lepo veliko hišo zelo sredi mesta. Jaz sem šla tudi noter. Šla sva

Vi pa meščanje, kadar pridejo zopet volitve, tedaj jih volite možake in ljubljence notarja Stergerja, da vam bodo morda krog ministrov se plazeči, vzeli gimnazijo, katere tako mestu — nij treba! Gospod Sterger pošilja svoje potomce tako ali tako — v Beljak!

Domače stvari.

— (Volitve.) Ko se bode ta list v Ljubljani razdeljeval, denes 24. marca od 8 do 12 ure dopoldne, vršile se bodo mestne volitve III. razreda v občinski mestni zbor glavnega mesta Ljubljane. Zadnji hip torej še opominjamo vse narodnjake, naj one volilce, ki se ustavljajo iti volit, gotovo nagovoré in napotijo z zapisanimi narodnimi kandidati na volišče. Zmaga je le potem naša, če vsi pridemo in če delamo! Protivniki so zadnje dni silno trudili se in gotovo tudi denes ne bodo leni.

— (Nemškutarsk oklic) na ljubljanske volilce je izšel predvčeranjem. Neumen je dovolj. On svari mej drugim pred „nacional-klerikalnimi“ (!) kandidati. Naj bi ti nemškutarski Turki in hinavci vendar enkrat uže vsaj toliko pošteni bili, da bi priznali, ka nas loči narodno vprašanje, ne pa „klerikalstvo“, kajti v mestnej hiši nij cerkev.

— („Laibacher Zeitung“) izhaja brez c. kr. štemplja. Torej bi mislili, da ima biti vladin list, pa neutralen list strankam nasproti. Ali nij! Včera priporoča prav živo le nemškutarske kandidate. Tudi to je treba za kasneje čase pomniti.

— (V tržaške okolici) bode 1. aprila volitev mestnega in deželnega poslanca za prosečki okraj, ker so Lah volitev Nabergojevo ovrgli. Upamo, da se bodo Slovenci držali dobro in zopet g. Nabergoja volili.

— (Imenovanje.) Dvorni svetovalec baron Schwegel (Žvegelj), Slovenec, rojen v Gorjah pri Bledu od kmetskih staršev l. 1836, imenovan je te dni na jedno najvišjih uradniških mest, namreč za sekcijkega šefa v ministerstvu vnanjih zadev.

— (Slovensko gledališče.) 18. t. m. je bila prva benefica g. Kocélja, katera je bila slabo obiskana. Beneficijant je bil pri nastopu simpatično sprejet in je dobil krasen lovorov venec. Igralo se je na občno zadovoljnost, kar je občinstvo z večkratnimi dobroklici in burnim rokopleskom pripoznavalo. Drugo be-

skozi velike, svetle in lepo opravljene sobe ter sva se nazadnje ustavila v velikanski obednici, sredi katere je stala miza polna steklenic, kozarcev in ostankov obilega pomizka, kakoršnega še nikdar videla nijsem. Krog mize je sedelo mnogo mladih mož; vsi so bili lepo oblečeni in nekateri še kaj zale vnanje postave, tako, da sem s prva bila vanje vsa zamaknena. Sanjalo pa se mi je, da sem imela čudovit dar, da sem videla v njih srca in zapazila vse zelo, ki je bilo v njihovih srcih zakopano. Ta je bil jako lepega in prebrisanega lica ter bi bil lahko veljal za jako zmožnega moža in to je bil tudi. A jaz sem videla boljše, nego navadni ljudje vidijo; videla sem kot po naravnem nagonu, da je svoj um le rabil, da bi prevaral in osleparil one, ki so bili ali tako neumni, ali tako nevedni, da so se dali vloviti; v kotu svojega žepa je imel par ponarejenih goljufnih kock.“

(Dalje prih.)

nefco ima komik, g. Kajzel, 2. aprila t. j. velikonočni ponedeljek. Predstavljal se bode znana igra „Zapravljevec“.

— (Soareja v čitalnici ljubljanskej) bode jutri v nedeljo 25. marca, pri kateri bode vojaška godba najnovejše piése svirala, ter bodo čitalniški pevci več zanimivih zborov peli.

— (Savinsko učiteljsko društvo) ima dne 3. aprila svoje redno zborovanje v Braslovčah ob 9. uri do polu dne. Posvetovalo se bode o sledečih točkah: 1. Nasveti o učnem redu. 2. Kedaj in zakaj naj bi bil četrtek na enorazrednih narodnih šolah prosti dan? 3. Društvene zadeve. K obilni údeležitvi vabi najljubnejše Odbor.

— (Brandstetterjev prijatelj Seidl) se še vedno ne more ločiti od županovanja v Kamci, čeravno so se ga tam ljudje močno naveličali — piše „Gosp.“ — in komaj čakajo, da bi ta iz „Pemskega privandrani“ človek brž nove odbornike k volitvi novega župana pozval in — šila in kopita pobral!

— (Nenavaden pogreb) je bil pri sv. Roprtu v slovenskih gorah 15. t. m. Osem odrasčenih otrok je pokopalo mater, ki je 49 let na enem posestvu služila kot viničarica; sinovi so jo nesli, hčeri pa svetile do groba.

— (Iz Konjice) se piše: Roparji so vlomili v hišo Leopolda Magerlna; dekle, ki je bila sama doma, zaklali ter okoli 500 gld. srebra in zlata odnesli. Ko gospodar z gospodinjo po noči domu pride, najde vrata odprta, dekle, Ano Gajšekovo po imenu, mrtvo, hišo oropano. Še po noči se je nesreča c. kr. žandarmariji v Konjice naznanila. Vse si prizadeva zločinom na sled priti. Bog daj uspeha! Uboga dekla, vedno lepega obnašanja, bila je še včeraj jutro pri sv. obhajilu. Bog ji daj dobro! Če se kaj tacega godi v sredi velike vasi, — kaj bodo ljudje na samotni počeli?

— (Tatovi) so pri Antonu Ploju v Nadbišecu v št. Lenartskem okraju klet podkopali in vse zrnje ukradli; jednaki umetniki so v Slivnici zunaj Maribora pri Komaverju streho predrli, late prežagali in odnesli 2 centa špeha in mesa. Za veliko noč je pač treba skrbeti!

— (Izkopana glava.) S Pohorja se „G.“ piše: V nekej sosednej fari so pred kratkim na zahtevanje celjske krvave sodnije morali izkopati truplo ubitega mladeniča, ki je uže skoraj pol leta v grobu ležalo, ter njegovo glavo poslati v Celje, kjer se je ravno sodba vršila črez ubijalca. To je veliko hrupa, straha in groze prouzročilo med ljudstvom, in družega ne čuješ, kamor prideš, kakor le od tega pogovarjati se. Res je to kaj nenavadnega in redkega. Ljudje pripovedujejo, da je mati ubitega večkrat na pokopališče hodila molit za ranjega in pri tej priliki, potrta od silne žalosti rajnega jokaje klicala: Pavle! kje si! In zdaj ljudstvo povprašuje, kamo bo šla mati le zdaj klicat svojega sina, ko je njegova glava v Celji?

Dunajska borza 23. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 " 25 "
Zlata renta	77 " 90 "
1860 drž. posojilo	110 " 25 "
Akcije narodne banke	822 " — "
Kreditne akcije	153 " 40 "
London	122 " 65 "
Napol.	9 " 78 "
C. k. cekini	5 " 80 "
Srebro	108 " 90 "
Državne marke	60 " 15 "

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na prvo četrtletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponové.

„Slov. Narod“ veljá:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četrta leta 3 " 30 "
Za en mesec 1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrta leta.

S pošiljanjem po pošti veljá:

Za pol leta 8 gld. — kr.
Za četrta leta 4 " — "
Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake veljá **znižana** cena in sicer:

Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Opomba.

22. marca:

Pri Slonu: Svetec iz Litije. — Grebenec iz Vel. Laš. — Bouasini iz Trsta. — Pavia iz Gorice. — Mavrer iz Ljubljane. — Novak iz Trsta.

Pri Mašker: Maisel iz Češkega. — Jonke iz Kočevja. — Wolf iz Dunaja. — Baron iz Kaniže. — Schiller iz Dunaja. — Tapper iz Gradca. — Perz iz Kočevja. — Eckstein iz Dunaja.

Pri Zamorel: Srebnek iz Kranja.

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do

(378—32) A. Schneiderja.

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Med. dr. Tanzer

docent zobozdravne umetlnosti in praktični zobozdravnik v Gradci,

ordinira tukaj, v Ljubljani, „Hotel Elephant“, vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer

v zobozdravji in zobni tehniki.

Ostal bode zdaj tu samo 14 dnij, zato se prosijo p. n. stranke, naj se kmalu oglasijo za prvo zdravljenje in konsultacijo. (66—1)

Njegovo c. kr. priv. **zobne preparate**: Antiseptikon-ustno vođo, zobni prah in pasto ima i on sam, i gospodje Birschitz, bratje Krisper, Mahr, Businaro v Ljubljani, trgovec Marinšek v Loki in lekarnarje v Kranju in Kamniku v zalogi.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajskej cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška 40 kr.
1 steklenica ustne vode 60 kr.
(53—40)

Samo 80 kr.

1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gld. Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40. Žlice za jed, " 10, 40, 50, 60, 70.

1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1,20, 1,50.
1 zajemalec za juho, gl. 1,20, 1,50, 2, 3.
1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1,20, 1,50, 2, 2,50, 3,50.

1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,
zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höfler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25—14)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescierièe du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezní, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in predajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevali zdravih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, od ar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsni i čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprežilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmatjega tresenja morem zopet pisati. Za adi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripom ček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži najveđe hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popoiznega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlji in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalescierièe je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odrasčenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V prebranih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 3 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescierièe-Biscuiten v puščah in Revalescierièe-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Waisenbasse št. 6, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spoznatjaskih trgovcih tudi razpošilja dušjaska hiša na vse kraje po poštnih namiznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Škar, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spijetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (84)

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.